

[Anker Lau.]

med alle de økonomiske og politiske følger, som vi frygter, og endelig på baggrund af de forhandlinger, der her i byen ført med englænderne i slutningen af oktober, hvorunder man gav os det bestemte indtryk, at kulprisen for det kommende år ikke ville stige — på baggrund af alt dette tror jeg roligt man kan sige, at det virkede som et chok på den danske befolkning, at aldrig så snart var de engelske forhandlere igen hjemme i London, før kulrådet udsendte sin meddelelse om, at kulprisen alligevel var sat op.

En sag som denne kan naturligvis ikke behandles, uden at man også beskæftiger sig med modpartens, altså Englands, foranstaltninger, og på baggrund af alt, hvad vi skylder England af beundring og taknemlighed fra krigens onde år, og med den plads, England indtager og fremdeles vil indtage i enhver danskers hjerte, må det være muligt som to gode venner at diskutere denne sag uden risiko for, at vi misforstår hinanden. Skulle endelig enkelte østorienterede ærede medlemmer af det høje ting finde på at misbruge en sådan diskussion, kan vist både vi og englænderne tage det roligt.

Det danske folks tillid til England som handelspartner og som deltager i en fælles-europæisk genopbygningspolitik har altid været stor, men den fik unægtelig et skår ved den lejlighed — det tjener ikke noget formål at skjule dette —, som vi dog kun nærer ønske om at få helet igen. Jeg finder det da også helt naturligt, at denne sag giver genlyd i det danske folketing, som det jo også er sket i det engelske underhus.

Det var i sig selv betænkeligt, at en række engelske varer steg temmelig stærkt i pris straks efter devalueringen, men for os at se kunne man ikke give den engelske regering ansvaret for dette, men måtte se det som et udslag dels af noget, der måtte komme som følge af dollarvarernes stigning, dels som udslag af en mere forretningsmæssig bedømmelse af devalueringen, som forhåbentlig igen ville falde bort, når en mere omfattende liberaliserings konkurrence satte ind.

Af pressen fremgik det jo imidlertid forleden dag, at disse prisstigninger har et sådant omfang — 200—300 millioner har man skønnet det ville beløbe sig til i årets løb —, at man forstår, at der igen kan være fare for en alvorlig prisklemme for Danmark, og jeg kan derfor ikke undre mig over, at vore eksportpriser igen er sat på dagsordenen. England kan jo tvinge os ind i en

inflation med almindelig prisstigning, lønstigning o. s. v., selvom dette efter min mening ikke kan være nogen dansk interesse på et tidspunkt, da det netop gælder om at bevare devalueringens nyerhvervede konkurrenceevne, men jeg forstår, at retsforbundet nærer ønske om, at vi blindt skal kaste os ud i dette allerede nu.

De prisstigninger, der fandt sted, indtil også kulprisen steg, må vi vel have lov at opfatte som udslag af rent økonomiske kræfter, men da Englands kulråd ensidigt og kun overfor Skandinavien forhøjede kulprisen, synes man unægteligt at skimte en speciel engelsk økonomisk politik, som kan se ud til blandt andet at være vendt imod os.

Såvidt man forstår, har den engelske regering ment, at det ikke var den, men kulrådet, der fastsatte prisen. Som bekendt er den engelske kulindustri jo socialiseret eller nationaliseret, og ingen her i landet kan forstå, at den engelske regering under disse forhold skulle være uden indflydelse på en så vigtig ting som eksportprisen på Englands nationale produkt.

Englænderne forstår det heller ikke selv, hvilket med al ønskelig tydelighed fremgår af de artikler, den engelske presse har bragt i den senere tid. Det fremgår endelig også af debatten i det engelske underhus, at regeringen har godkendt kulrådets prispolitik.

Til selve prisspørgsmålet knytter sig da også problemet om de såkaldte dobbeltpriser, diskrimineringen, hvorefter der forlanges en højere pris til udlandet end den, man forlanger af de hjemlige industrier og forbrugere, et forhold, der er blevet yderligere forværret efter forhøjelsen.

Den lige adgang til råstofferne må være et uundværligt led i et fælles-europæisk genopbygningsarbejde, og når de lande, der ejer råvarerne, favoriserer deres egen industri, er dette jo kun en ny form for restriktiv beskyttelse, som må stride imod hele den politik, som både England og vi er deltagere i gennem organisationen i Paris. De udtalelser, som hr. Hoffman fornylig fremsatte i Paris, synes da også at give medhold i, at her er noget, som ikke kan eller skal holde.

Dette og mange andre mærkelige foretelser er noget, der kun kan blomstre frem i kraft af planøkonomi og statshandel, hvor magten bestemmer prisen uden hensyn til omkostninger, kvalitet, behov og konkurrence, og det er i virkeligheden kun udtryk for det misbrug af kunderne, som kendetegner enhver anden form for det, vi kalder